

HOZZÁSZÓLÁSOK

Méhes Kálmán : Megemlíti a solymári lepidocyclinás előforduláson kívül a hidegkúti medencében **Hampel Ferenc** őrnagy által talált oligocénkori sequoidás homokkőkomplexumot, amely a budai egység oligocén képződményeitől közzettanilag és őslénytanilag teljesen elüt.

Vigh Gyula : Amikor 1932-ben **Horusitzky**-vel együtt dolgoztunk, akkor merültek fel azok a kérdések, amelyekből ez a mai szintézis megérett. Ez alkalommal üdvözlí az előadót. Az előadásból kitűnik, hogy részletekben sok még itt a megoldatlan probléma, amiért is ajánlatos a területnek újból való részletes kutatásához hozzákezdeni. Kérdés még, hogy a ferenchalmi dolomit valóban a ladin diploporás dolomitnak felel-e meg.

Vadász Elemér : Örömmel hallja e szellemes összesítést, amely új lökést ad majd a Budai-hegység geológiai kutatásának. A régi földtani kutatások nem egységes nézőpontból történtek, helyes eredményhez csak akkor juthatunk, ha egy ember veszi kezébe a terület feldolgozását. Északalpesi és délalpesi fáciesek éles szembeállítását ma már az Alpokban sem lehet keresztülvinni. A térképen látható ék rámutat a középhegység általános jellegű szerkezetére. Kétségtelen, hogy ezen a területen nem kell nagyméretű mozgásokra gondolni, itt csupán vízszintes irányú mozgásokról van szó. aminőkre először hazánkban ifj. **Lóczy** mutatott rá a Balaton felvidéki munkájában.

Lóczy Lajos : A triász kutatás újabban, amióta a rozsnyói, pelsőci területek is visszakerültek, nagy lépésben halad előre. Már 1933-ban a washingtoni geológiai kongresszuson utalt arra, hogy a Bakony-hegység területén a litéri sebhely mentén az északalpesi és délalpesi fáciesek érintkeznek egymással. A litéri sebhely mai értelmezésének felismerése **Pávai** nevéhez fűződik. Hogy itt azonban kisebb méretű mozgások történtek, arra vonatkozóan előadja, hogy Dörgicse környékén a buchensteini rétegek és a kagylós-mész fehérmész-kő fáciesbe mennek át. A fáciesek kis területen belül is megváltozhatnak. A fácies változásokból tehát messzemenő következtetés nem mindig vonható le.

Felhívja **Horusitzky** figyelmét arra, hogy a pesthidegkúti Kálvária-hegven ladin, típusu mészkő lép fel, amely a budai mezozoikum rétegsorát még teljesebbé teheti.

Pávai-Vajna Ferenc: Az én előadásommal kapcsolatos iménti vita után nem sok jót jósolhatok ahhoz, hogy H o r u s i t z k y kartársunk azt az új gondolatot merte felvetni, amely szerint a még nem régen széttörédezett táblás hegységnek tartott Budai-hegvek dunajobbparti része két egymás mellé, illetve egymás fölé tolt, északi és déli típusú triász tagból tevődne össze. Nálunk nagyon nehezen szoknak le a geológusok a megcsontosodott fogalmakról, pedig már éppen elég adatot hordtunk össze a Budai-hegvek gyűrődéses, pikkelyes-rátolódásos szerkezetére vonatkozólag, hogy az ilyen hegyszerkezet végső fázisaként fellépő széttörédezés szembeszökő másodrendű jelenségei ne fedjék el az elsőrendű hegyszerkezet alapvonalait. H o r u s i t z k y figyelmét elkerülték azok a jelenségek, amelyeket 1938. évi jelentésemben írtam le a Nagy- és Kissvábhegy közötti területről, ahol a Fodor-utcánál a vulkáni tufaréteges kiscelli agyagra a budai márga van reáikkelyezve. Ha a Széchenyi-hegy környéke más kifejlődésű triász képződményekből áll, mint a Gellért-hegy—Mátyás-hegy vonulat, mindjárt érthetővé válik a kettő tektonikus érintkezése közelében úgy a fodorutcai rátolódás, mint a denevér-utcai pannóniai—pontusi rétegek redőzése és azoknak meg a levantei márgáknak és édesvízi mészköveknek a Széchenyi-hegyen és környékén való abnormálisan magas fekvése. Az utóbbiak nyilvánvalóan fiatal, posztpon-tusi mozgások, amelyekről egészen könnyen elképzelhető, hogy még a pleisztocénban sem értek véget, mert hiszen idézett felvételi jelentésemben leírtam Budapest környékén már elmozdult Duna-terrász részeket is. A H o r u s i t z k y által vázolt solymári völgymenti szerkezet jól összevág azzal a pikkelyes rátolódásos magyarázatommal, amivel az első és második városligeti kút fenekén levő triász-dolomit, illetve dachsteini mészkő előjöveteleket indokoltam. Egyébként a déli és északi típusú triász üledékek váltakozására, jobban mondva keveredhetésére más vonatkozásban is reámutattam, amikor a pásztás harmadik alpes—kárpáti geoszinklinális lehetőségét indokoltam meg s annak a másik kettővel való tektonikus összekötetéseinek lehetőségeire hívtam fel a figyelmet.

Horusitzky Ferenc: V a d á s z E l é m é r hozzászólásával kapcsolatban megjegyzi, hogy maga is tudatában volt annak, hogy az észak- és dél-alpesi triász fáciesek nem állanak olyan élesen egymással szemben, mint ahogy régen gondolták. A kortáblán ezért nem is jelölte a Budai egység és a Pilis—Kovácsi egység fácieseit északi, illetve délalpesi fáciesként, hanem csupán a Pilis-hegység triász képződményeit a Déli Alpok ismert fáciesével, a Pilisi egység fácieseit pedig az Északi Alpok ismert fáciesével hasonlította össze, hogy ilymódon annál jobban kidomborítsa az ellentétet a két üledéksor jellege között. Kétségtelen, hogy a rétegsorok általános képe a Budai egységben inkább az északalpesi, a pilisí pedig a délalpesi mezoikum általános képét mutatja, amin nem változtat az, hogy az É-i Alpokban megjelenhetnek D-i, a D-i Alpokban pedig É-i alpei elemek helyenként.

Az áttolódások és mozgások jellegére nézve nem tud közelebbit mondani, mert nincs adata a mozgások méreteire nézve. E mozgások mindenestre elegendők voltak ahhoz, hogy a különböző fácies-sorokat összetorlasszák. Megköszöni L ó c z y ő méltóságának az említett új triász-képződményekre vonatkozó adatokat. Az előfordulásokat érdeklődéssel fogja felkeresni.